MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Nota

Verslag van resultaten
Verkennend booronderzoek

IZEGEM
LENDELEEDSESTRAAT 189
(prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Siel Leemans, Christof Vanhoutte

Projectcode: 202E145

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
B - 8770 Ingelmunster

T +32 51 31 60 80
F +32 51 30 22 37
info@monument.be

R.P.R Gent, afd. Kortrijk
BTW BE 0441.337.825
monument.be

MONUMENT
GROUP

Projectcode:	2020E145
Naam erkende archeoloog:	Monument Vandekerckhove
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens:	Izegem Lendeleedsestraat 189 (zie plan in bijlage 1, 2 en 3)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 70016, Y: 178490 X: 70026, Y: 178401 X: 70110, Y: 178353 X: 70117 Y: 178488
Kadastergegevens:	Izegem, afdeling 3, sectie B, perceel 364t (zie plan in bijlage 1)
Topografische kaart:	Zie plan in bijlage 3
Begindatum onderzoek:	7/12/2020
Einddatum onderzoek:	11/12/2020
Relevante termen thesauri:	Steentijd, verkennend booronderzoek, Izegem
Betrokken actoren:	Christof Vanhoutte (erkend archeoloog), Siel Leemans (projectleider, archeoloog), Pierre Legrand (aardkundige), Werner Wyns (veldtechnicus)
Betrokken actoren buiten het project:	**/**
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

© Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster. Figuren: Monument Vandekerckhove nv, tenzij anders vermeld. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL **3**
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE **4**
1.1. WETTELIJK KADER 4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT 5
1.2.1. Vraagstelling 5
1.2.2. Randvoorwaarden 5
1.2.3. Geplande werken 5
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE 7
1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie 7
1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek 8
1.3.3. Gebruikt materiaal 9
1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek 10
1.3.5. Inbreng specialisten 11
1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering 11
2. ASSESSMENTRAPPORT **12**
2.1. BODEMKUNDIGE OMSCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED 12
2.1.1. Bodemkundige observaties- het booronderzoek 12
2.1.2. Confrontatie bodemkundige observaties met het bureauonderzoek en het landschappelijk booronderzoek 19
2.2. ARCHEOLOGISCHE INDICATOREN 20
2.2.1. ALGEMEEN 21
2.3. SYNTHESE 23
2.3.1. Verwachtingspatroon 23
2.3.2. Afweging verder vooronderzoek 23
2.4. BEANTWOORDING VAN DE ONDERZOEKSVRAGEN 24
3. SAMENVATTING **26**
4. BIBLIOGRAFIE **27**
4.1. LITERATUUR 27
4.2. INTERNETBRONNEN 27
5. BIJLAGEN **28**

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Wettelijk kader

Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning te Izegem Lendeleedsestraat 189 waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

Binnen het traject van de opgemaakte archeologienota (2018D100, ID 8535)[1] werd reeds een landschappelijk booronderzoek (2018F95)[2] uitgevoerd. Het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, met name het landschappelijk booronderzoek kon de afwezigheid van een archeologische site niet staven. De archeologienota adviseerde daarom in uitgesteld traject de uitvoering van een verkennend booronderzoek (en eventueel waarderend booronderzoek) en een proefsleuvenonderzoek. Onderhavig verslag is de neerslag van de resultaten van het verkennend booronderzoek. Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied.

[1] BRUYNINCKX T., PEPERMANS J., LEENKNEGT B., VERMEERSCH J. 2018.
[2] LEENKNEGT B., LEGRAND P., VERMEERSCH J. 2018.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

Specifiek kunnen bij het verkennend booronderzoek volgende onderzoeksvragen gesteld worden[3]:

- Zijn er mobiele (prehistorische) artefacten aanwezig? Zo ja, uit welke periode stammen deze?
- Zijn er andere indicatoren (houtskool, aardewerk, al dan niet verbrand bot, verkoolde zaden en vruchten…) die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite? Zo ja, om welke indicatoren gaat het?
- Is er sprake van concentraties met een hoge densiteit aan mobiele artefacten? Is het mogelijk deze af te bakenen?
- Met welke bodemhorizont(en) worden de indicatoren geassocieerd?
- Is er sprake van de aanwezigheid van één of meerdere prehistorische sites? Zo ja, welke is de bewaringstoestand van deze sites?
- Kan worden uitgesloten dat er voor de periodes volgend op de prehistorie een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied?

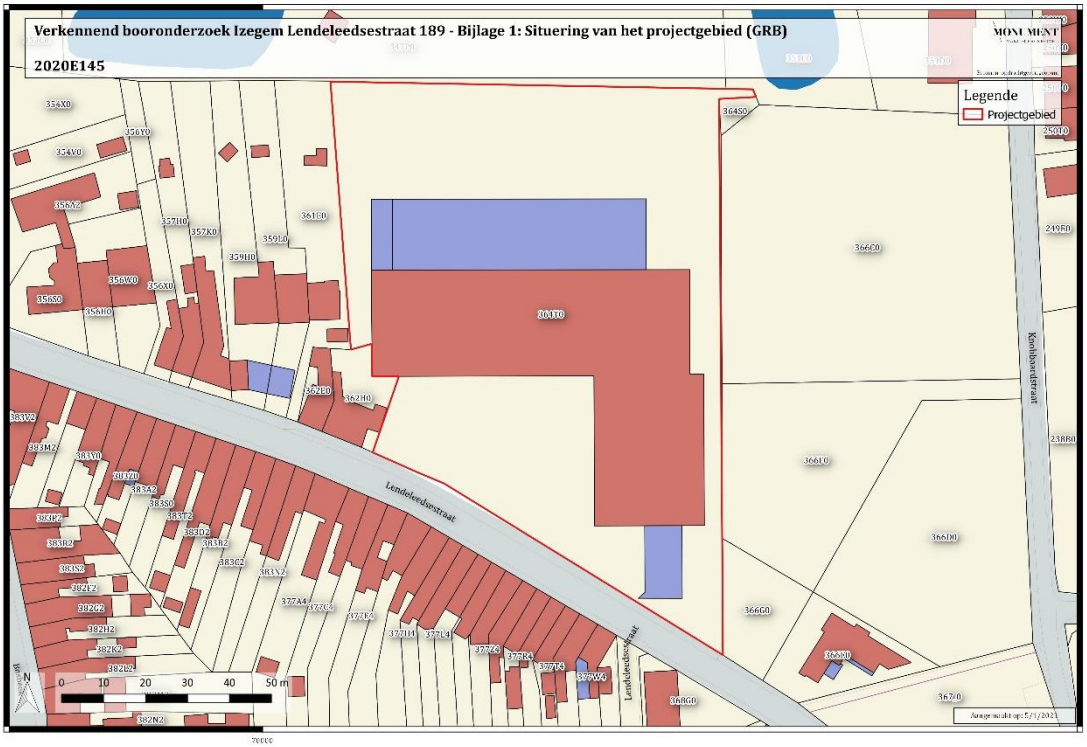
1.2.2. Randvoorwaarden

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van de Goede Praktijk.

1.2.3. Geplande werken[4]

Het projectgebied (Figuur 1 en Figuur 2) is gelegen ten zuidoosten van de huidige stadskern van Izegem en is 9632 m² groot. Dit terrein bestond uit een niet-onderkelderd bedrijfsgebouw met loods en laadkades en was bijna volledig verhard. Ten noorden van het projectgebied was een berm met aarde van meer dan 2 meter hoog gelegen. In de archeologienota werd ook reeds aangegeven dat er verschillende delen van het terrein (voornamelijk noordelijk) reeds gedeeltelijk zijn afgegraven. De omgevingsvergunning waarbinnen dit verslag kadert heeft enkel betrekking op het slopen van het gebouwenbestand en het verwijderen van alle funderingen, nutsleidingen, vloerplaten en andere verhardingen binnen het projectgebied. In een latere fase zal het projectgebied verkaveld worden. Hoewel dit archeologisch vooronderzoek enkel betrekking heet op de sloop, wordt ook al rekening gehouden met de bodemingreep van de volgende fase.

[3] BRUYNINCKX T., LEENKNEGT B., VERMEERSCH J. 2018.
[4] BRUYNINCKX T., PEPERMANS J., LEENKNEGT B., VERMEERSCH J. 2018.

Figuur 1: Situering van het projectgebied (GRB) (bron: geopunt.be).

Figuur 2: Situering van het projectgebied op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, kleur, meest, recent, Vlaanderen (bron: geopunt.be).

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het traject van de archeologienota (2018D100, ID 8535)[5] werden reeds 25 landschappelijke boringen (2018F95)[6] uitgezet binnen het projectgebied, met uitzondering ter hoogte van de berm in het noorden en de laadkades in het zuiden. Uit deze boringen kon geconcludeerd worden dat er bijna op het volledige terrein sprake is van een verharding met daaronder een puinlaag (antropogeen pakket van ca. 40 cm -mv). Hieronder werd vaak een intacte bodemopbouw met relevante archeologische lagen aangetroffen vanaf ca. 50 cm -mv. Gezien dit vooronderzoek zonder ingreep in de bodem de afwezigheid van een archeologische site niet kon staven en de geplande werken dit archeologisch niveau zouden beschadigen/vernietigen, diende in uitgesteld traject, na de sloop, overgegaan te worden naar een vooronderzoek met ingreep in de bodem.

Het verkennend booronderzoek werd uitgevoerd door middel van een Edelmanboor met een diameter van 15 cm in een gelijkbenig driehoeksgrid van 10 x 12 m. De registratie van de bodemopbouw gebeurde zoals bij het landschappelijk booronderzoek. De opgeboorde boorstalen worden nat gezeefd op maaswijdte 1 mm en door een steentijdspecialist onderzocht op archeologische indicatoren (vuursteen, houtskool, al dan niet verbrand bot, aardewerk, macroresten van zaden en vruchten enz.). Hierbij gaat het om indicatoren zoals lithisch materiaal, handgevormd aardewerk, houtskool, verbrand bot en verbrande/verkoolde macroresten van zaden en vruchten (zoals hazelnootschelpen). Een positief boorpunt wordt bepaald door de aanwezigheid van minstens één lithisch artefact. Dit is namelijk de enige directe indicatie (met uitzondering van verkoolde hazelnootschelpen; zie verder) voor een aanwezige steentijdsite, zeker als ze niet verbrand/verkoold zijn. Dit wil zeggen dat de boorlocaties met dergelijke resten (macro en bot) pas een goede indicatie geven voor steentijd wanneer er ook een lithisch artefact bij is aangeboord. Een uitzondering hierop zijn verkoolde hazelnootschelpen. Deze zijn tijdens het mesolithicum intensief ontgonnen en worden daarom als een directe indicatie voor steentijd beschouwd. Bij een positief boorpunt wordt geadviseerd om in de zone van de boorlocatie waarderende archeologische boringen uit te zetten. Alle registraties gebeurden conform de bepalingen uit de Code van de Goede Praktijk.

[5] https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/8535.

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

Het veldwerk werd uitgevoerd door bodemkundige Pierre Legrand, archeoloog Siel Leemans en veldtechnicus Werner Wyns op 7, 8 en 9 december 2020.

Alle boorprofielen werden geregistreerd en gefotografeerd. Bulkstalen werden genomen per aardkundige eenheid, hierbij werden de E- horizont en B-horizont apart ingezameld. Indien enkel een B-horizont aanwezig was werd een overgangszone van 20 cm tussen de A-horizont en C-horizont gesampeld.

Figuur 3: Zicht op het projectgebied.

1.3.3. Gebruikt materiaal

Bij het terreinwerk werd gebruik gemaakt van een Edelmanboor met diameter 15 cm. De locatie van de boringen werd met een GPS uitgezet. Het uitzeven van de verschillende horizonten gebeurde na het afronden van de veldfase. De boorprofielen werden gefotografeerd en beschreven. De foto's werden genomen met een Nikon van het type Coolpix waterproof 18m/59ft Shockproof 2m 6.6ft met optical zoom 4.3-21.5mm 1:2.8. Op alle foto's is een schaallat en een fotobordje aanwezig. Op dit bordje staat de projectcode (IZLE20 – 2020E145) en het volgnummer van de boring (Figuur 4). In bijlage 11 van dit verslag is de volledige fotolijst terug te vinden.

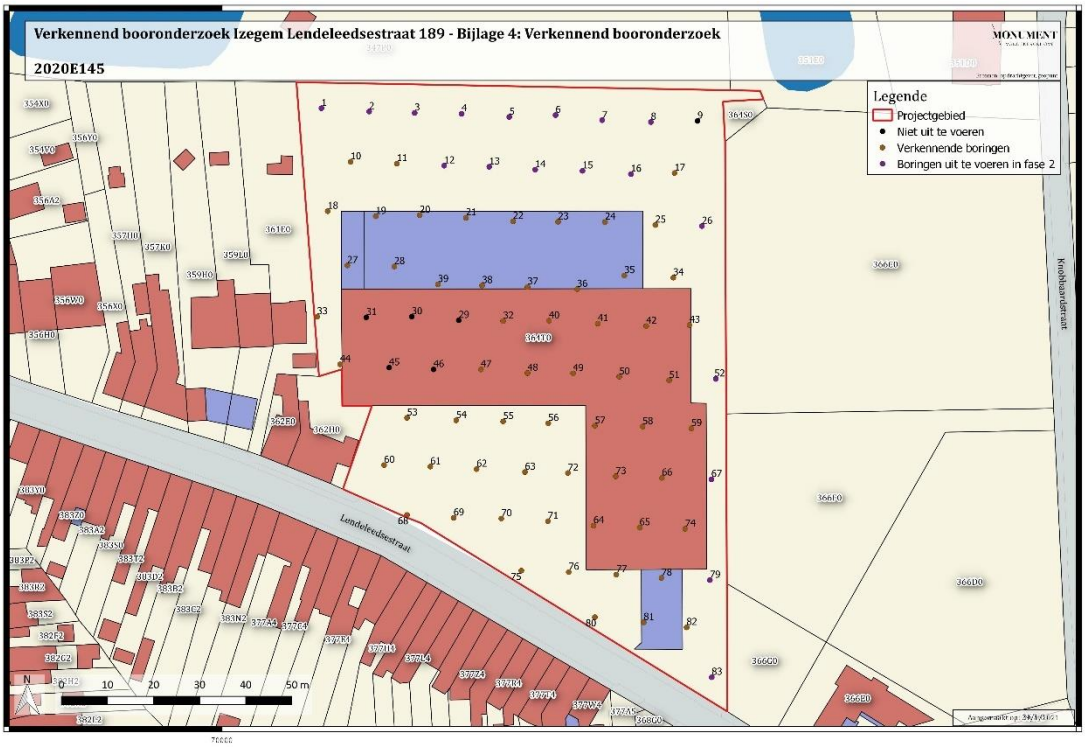

Figuur 4: Voorbeeld van een geregistreerde boring (B75) op het terrein.

1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek

Ter hoogte van het projectgebied diende een verkennend archeologisch booronderzoek uitgevoerd te worden, dit om de aan- of afwezigheid van een steentijdsite te kunnen vaststellen. Op basis van de resultaten van het landschappelijk booronderzoek konden reeds bepaalde zones uitgesloten worden van verder vooronderzoek (Figuur 5, 'niet uit te voeren'). Op het overige deel van het projectgebied dienen wel verkennende archeologische boringen gezet te worden. Deze werken zullen echter gefaseerd uitgevoerd worden, dit gezien de aarden berm (noordelijk deel van het projectgebied) pas genivelleerd zal worden nadat het overige deel van het terrein (fase 1) onderzocht en vrijgegeven is en de verharding (oostelijk deel van het projectgebied) pas later verwijderd zal worden. De tweede fase (noordelijke en oostelijke zone) zal op een later te bepalen tijdstip onderzocht worden (het gaat hier om 18 verkennende boringen, met name B1 t.e.m. B8, B12 t.e.m. B16 en B26, B52, B67, B79 en B83).

Een totaal van 59 boringen werd uitgezet op het terrein, de locatie van boringen B36, B37, B38 en B39 wijken licht af richting het zuiden vanwege wateroverlast.

Figuur 5: Verkennend booronderzoek, boringen geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 6: Noordelijk deel van het projectgebied, deze zone met aarden berm zal in een tweede fase onderzocht worden.

Vooraleer dit verkennend booronderzoek uitgevoerd werd, zijn de bovengrondse structuren verwijderd; zoals vooropgesteld in het programma van maatregelen van de bureaustudie. Waar nodig werd een werfbegeleiding voorzien voor het uitbreken van de structuren onder het maaiveld. Gezien op bijna het volledige terrein een puinlaag van ca. 40 cm aanwezig was (zie verslag van resultaten landschappelijk booronderzoek)[7] was deze werfbegeleiding eerder beperkt. Enkel de funderingen van het voormalige bedrijfsgebouw en twee laadkaaien ten zuiden van het projectgebied dienden onder werfbegeleiding uitgebroken te worden. Het verslag van deze werfbegeleiding is neergeschreven in het verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek (2020E86).

1.3.5. Inbreng specialisten

Aardkundige Pierre Legrand gaf advies bij de bodemopbouw. Erfgoedconsulent Willem Hantson werd geconsulteerd omtrent de resultaten van het booronderzoek en het vervolgonderzoek.

1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

[7] LEENKNEGT B., LEGRAND P., VERMEERSCH J. 2018.

2. ASSESSMENTRAPPORT

2.1. Bodemkundige omschrijving van het plangebied

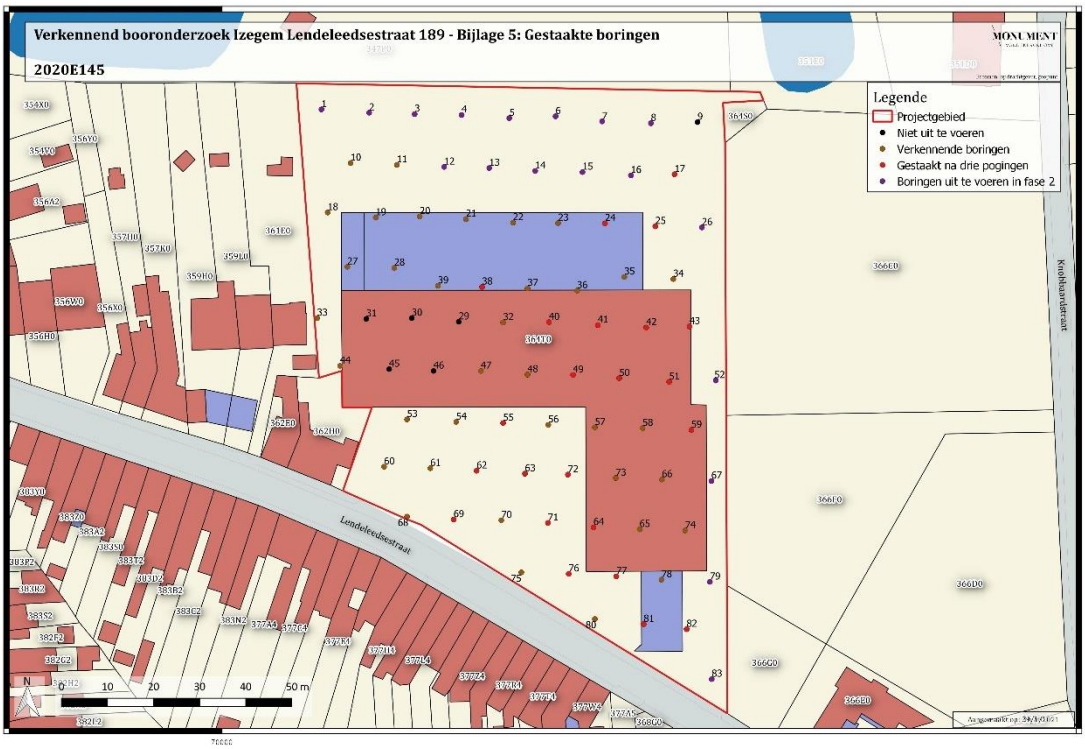
2.1.1. Bodemkundige observaties- het booronderzoek

Een totaal van 59 boringen werden uitgezet op het terrein. Hiervan moesten er 23 gestaakt worden na drie pogingen, drie door een te hoge grondwatertafel en twintig door puinige verstoringen in de bodem (Figuur 7 en Figuur 8). Het feit dat er verschillende boringen gestaakt dienden te worden is te wijten aan de aanwezige verstoringen in de ondergrond, gerelateerd aan de bebouwingen en verhardingen op het volledige projectgebied. Sommige gestaakte boringen zijn wel bemonsterd kunnen worden, met name boringen B24, B25 en B40. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gestaakte boringen:

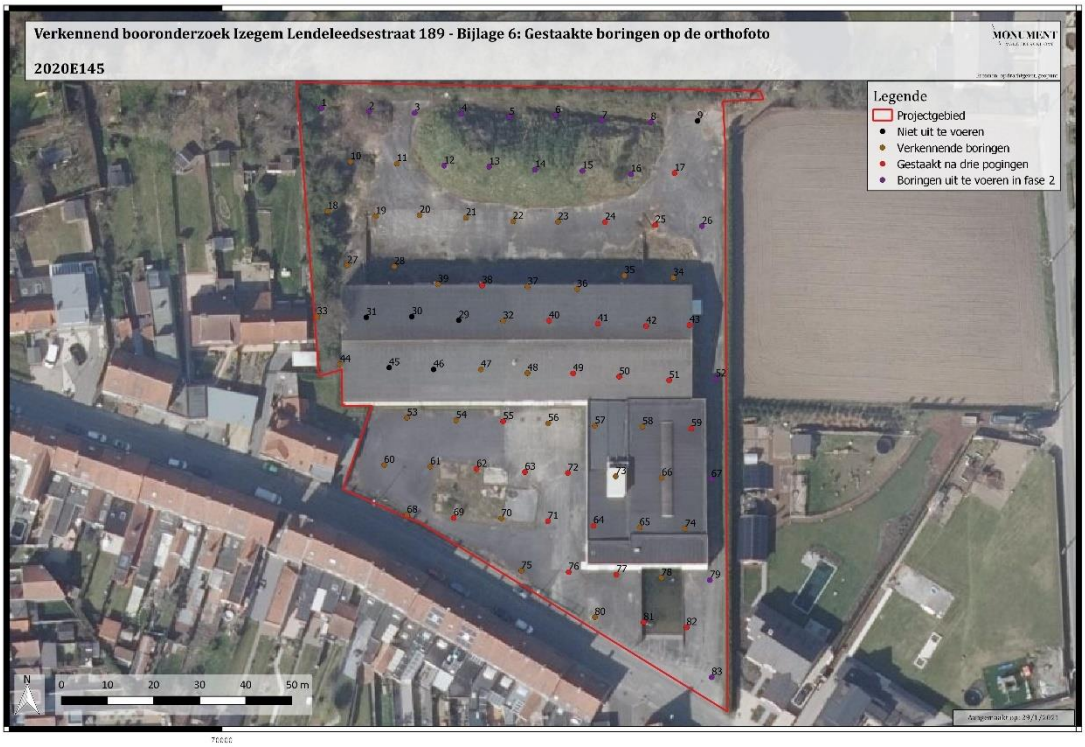
Boring	Gestaakt op	Reden
B17	0,3 m -mv	puinhoudend pakket
B24	1,2 m -mv	grondwatertafel
B25	1,8 m -mv	grondwatertafel
B38	0,3 m -mv	puinhoudend pakket
B40	0,6 m -mv	puinhoudend pakket
B41	0,1 m -mv	puinhoudend pakket
B42	0,4 m -mv	puinhoudend pakket
B43	0,45 m -mv	puinhoudend pakket
B49	0,3 m -mv	puinhoudend pakket
B50	0,3 m -mv	puinhoudend pakket
B51	0,35 m -mv	puinhoudend pakket
B55	0,3 m -mv	puinhoudend pakket
B59	0,6 m -mv	puinhoudend pakket
B62	0,3 m -mv	puinhoudend pakket
B63	0,2 m -mv	puinhoudend pakket
B64	0,2 m -mv	puinhoudend pakket
B69	0,1 m -mv	puinhoudend pakket
B71	0,1 m -mv	puinhoudend pakket
B72	0,8 m -mv	grondwatertafel
B76	0,1 m -mv	puinhoudend pakket
B77	0,1 m -mv	puinhoudend pakket
B81	0,1 m -mv	puinhoudend pakket
B82	0,1 m -mv	puinhoudend pakket

Tabel 1: Gestaakte boringen.

De overige boringen werden uitgevoerd zoals voorzien. Deze boringen werden gefotografeerd en beschreven op het terrein, waarna een monster werd genomen van de relevante aardkundige eenheden.

Figuur 7: Gestaakte boringen, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 8: Gestaakte boringen, geprojecteerd op de orthofoto (middenschalig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen) (bron: geopunt.be).

Het verkennend booronderzoek bracht verschillende bodemsequenties aan het licht die representatief zijn voor één of meerdere boringen, deze worden per type besproken.

Type 1: er is enkel een C-horizont waar te nemen, de bodem is hier in het verleden reeds afgegraven waardoor er geen compleet bodemprofiel meer aanwezig is (Figuur 9). Dit type komt voornamelijk voor in het noordelijk lager gelegen gedeelte en is representatief voor boring B10, B11, B18, B19, B20, B21, B22, B27, B28, B33, B36, B44, B47, B61 en B74.

Type 2: dit type bestaat uit een donkergrijzig bruine (gereduceerde) B-horizont met opeenvolgend de C-horizont, ook hier is de A-horizont weggegraven geweest (Figuur 10). Dit type kwam voor bij boringen B23, B32, B35, B39, B54 en B70.

Type 3: deze bodemsequentie bestaat opeenvolgend uit een puinige laag met baksteenbrokken en grind, een E-horizont, een gereduceerde B-horizont en C-horizont (Figuur 11). De duidelijke ondergrens tussen de puinige laag en de E-horizont wijst erop dat deze E-horizont mogelijks recent werd afgetopt. Dit type is representatief voor boring B34.

Type 4: dit bodemprofiel bestaat uit een donker en dun antropogeen pakket, waaronder een afgetopte gereduceerde B-horizont en een kleiige C-horizont te herkennen zijn (Figuur 12). Dit type is representatief voor boringen B24, B25, B37, B48, B53, B57,B56, B58, B60, B65, B66, B68, B73, B75 en B78 en B80.

Figuur 9: Boring B18, type 1.

Figuur 10: Boring B23, type 2.

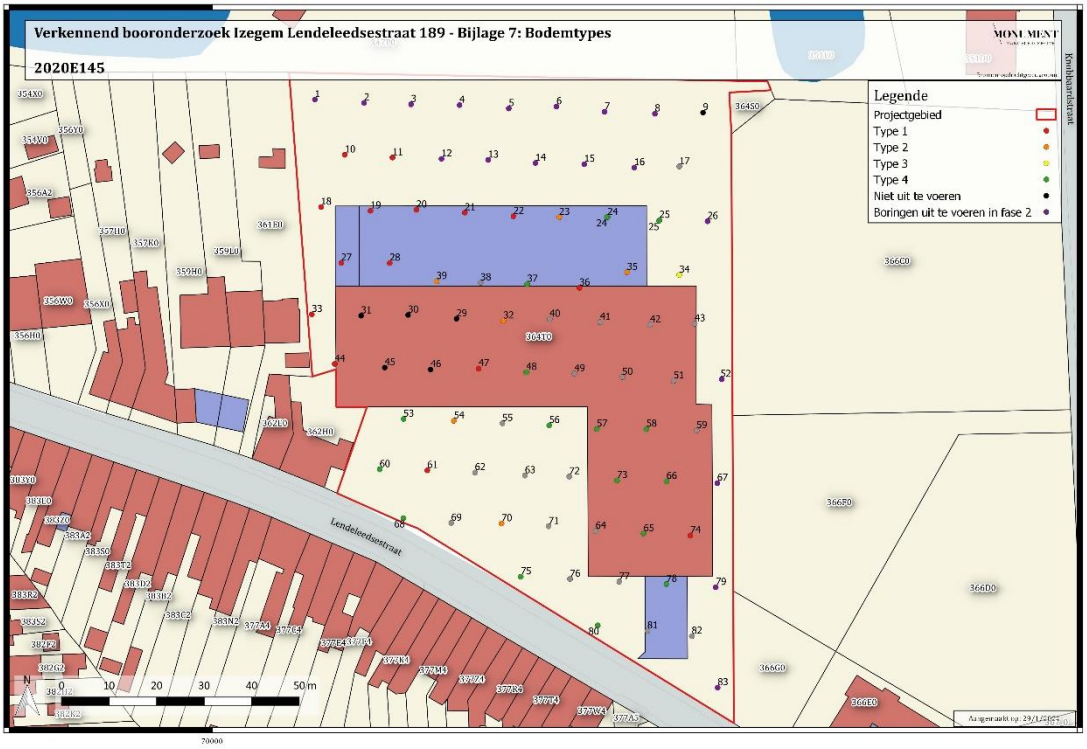

Figuur 11: Boring B34, type 3.

Figuur 12: Boring B75, type 4.

Globaal kan geconcludeerd worden dat er op een groot deel van het projectgebied geen intact bodemprofiel meer aanwezig was. Tijdens voorgaande bouwcampagnes werd in enkele zones reeds de A- en B-horizont volledig weggegraven en was enkel nog de C-horizont te herkennen. Dit type (type 1) was te herkennen binnen het volledige projectgebied met een duidelijke concentratie in de noordwestelijke zone (voormalige zone voor de laadkaaien). In andere zones waren deze afgravingen beperkter en werd de A-horizont en een deel van de B-horizont reeds weggegraven (type 2). Slechts bij één boring werd een E-horizont geobserveerd, dit was bij boring B34 met sequentie Ap-E-B-C (type 3). Het laatste type (type 4) bestaat telkens uit een dun antropogeen pakket, een afgetopte (gereduceerde) B-horizont en kleiige C-horizont.

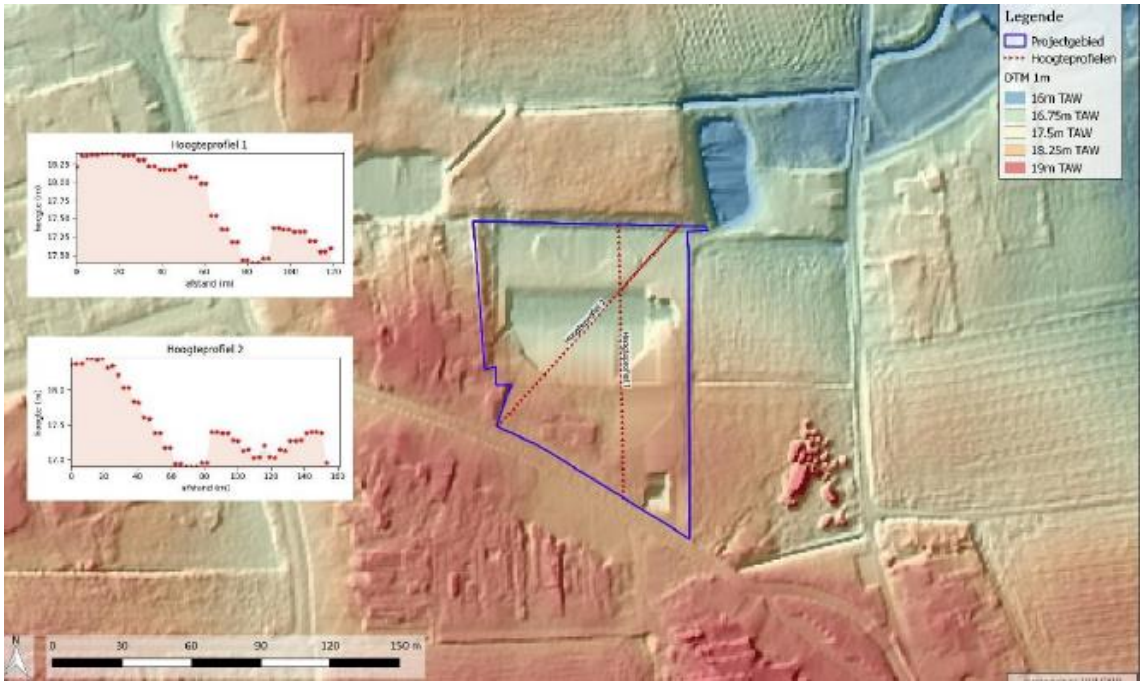

Figuur 13: Bodemtype per boring (bron: geopunt.be).

2.1.2. Confrontatie bodemkundige observaties met het bureauonderzoek en het landschappelijk booronderzoek

Het projectgebied is gelegen nabij de Mandel rivier en wordt gekenmerkt door een fluvioperiglaciaal pakket van deze verwilderde rivier uit het Weichseliaan in de vorm van grind fragmenten en organische stukken. Dit werd zowel in het bureauonderzoek (volgens de Quartaire kaart) als tijdens de boorcampagnes bevestigd.

De projectie van het projectgebied op het digitaal terreinmodel tijdens de bureaustudie weerspiegelt enkele waarnemingen die tijdens het verkennend booronderzoek op het terrein naar voor kwamen. Met name dat bepaalde zones (ter hoogte van de zuidelijke laadkaai en de volledige noordelijke zone (inclusief ter hoogte van de voormalige loods) van het terrein) lager gelegen zijn door afgravingen op deze zones. Dit is duidelijk ook te zien in de boringen van onder andere type 1 bodemsequentie, met name een weggegraven A- en B- horizont.

Figuur 14: Digitaal terreinmodel met aanduiding van het projectgebied (bron: BRUYNINCKX T., PEPERMANS J., LEENKNEGT B., VERMEERSCH J. 2018).

Tijdens het landschappelijk booronderzoek werd het reeds duidelijk dat een groot deel van het terrein (voornamelijk ter hoogte van de voormalige verharding en bebouwing) verstoord was tot ca. 0,4 m -mv. Ook dit werd bevestigd tijdens het verkennend booronderzoek, hier dienden verschillende boringen (na drie pogingen) gestaakt te worden op een respectievelijke diepte van 0,6 m -mv.

2.2. Archeologische indicatoren

Een totaal van 54 bulkstalen afkomstig van 39 boringen werden nat gezeefd op 1 mm en onderzocht op archeologische indicatoren die kunnen wijzen op een steentijdartefactensite. Per boorstaal werden verschillende materiaalcategorieën uitgeselecteerd naar aanwezigheid van weinig (1) tot veel (3) (zie bijlage 8).

AE	Boring	Diepte (m -mv)	INR	K	BS	AW	NS	HK	SK	SX	PM	ljc	DB	Gl	andere
47	56	0,3-0,6	1		2		1	1	1		1	1		1	kwarts
30	39	0,7-0,9	2		1										kwarts
61	68	0,5-0,8	3		1	1	2		2					1	
50	58	0,4-0,7	4		1	1	2	1	2		1	1			gips, kwarts
38	48	0,2-0,4	5		1				1		1			1	schelp, kwarts
49	57	0,5-1	6		1				1		1				isomo, kalk, schelp, kwarts
69	75	0,5-0,8	7		1				1	1					
37	47	0,5-1	8	1			1								schelp, kwarts
72	78	0,4-0,8	9		1		1								
52	60	0,4-0,6	10				1		1						
2	11	0-0,5	11												kalk, kwarts
25	37	0,4-0,6	12		1			1		1	1				kwarts, schelp
43	53	0,3-0,5	13		1		1		1						
9	22	0-0,4	14	1			1		1						kwarts, gips
7	21	0-0,5	15				1								kalk
53	60	0,6-0,8	16				1								kwarts
6	20	0-0,5	17	1			1				1				kwarts
27	39	0,1-0,3	18		1										kalk
28	39	0,3-0,5	19				1		1						schelp en kalk
48	57	0,2-0,5	20	1	2	1	1	1	2		1			1	kwarts, kalk
45	54	0,5-1	21		1	1	1								kalk, schelp
5	19	0-0,6	22				1								
66	73	1,2-1,4	23		1					1	1				kalk, kwarts
19	34	0,5-0,7	24		1		1								
20	34	0,7-1	25		1										
15	27	0-0,6	26				1								
67	74	1,2-1,4	27		1		1								
36	47	0-0,5	28		1		1								
17	32	0,5-0,8	29		1							2			
31	40	0,4-0,6	30		1										

11	23	0,4-0,8	31		1										
22	36	0,2-0,5	32	1						1					
74	80	0,5-1	33		1		1								kwarts
29	39	0,5-0,7	34				1								schelp
68	75	0,3-0,5	35		1		1					1			
1	10	0-0,5	36							1	1				
59	65	1-1,2	37				1								
4	18	0-0,6	38				1								kalk
8	21	0,5-1	39				1								
16	28	0-0,6	40				1								
60	66	1-1,3	41						1						
55	61	0-0,5	42		1		1							1	schelp
13	25	1,1-1,4	43		1										zeer veel schelp
21	35	0,4-0,7	44												
54	60	0,8-1	45			1			1						
12	24	0,9-1,1	46				1				1				veel schelp
24	37	0,2-0,4	47				1							1	veel schelp
23	36	0,5-1	48				1								
18	33	0-0,4	49												
35	44	0-0,6	50							1					
44	53	0,5-0,7	51				1								
39	48	0,4-06	52		1				1		1				
63	70	0,4-0,7	53				1	1				1			schelp, kalk
10	22	0,4-0,8	54							1					
73	80	0,2-0,5	55		1	1			1	1					

K = kiezels, BS = baksteen, AW = aardewerk, NS = natuursteen, HK = houtskool, SK = steenkool, SX = silex, PM = plantaardig materiaal, Ijc = ijzerconcretie, DB = dierlijk bot, Gl= glas

2.2.1. Algemeen

In een groot aandeel van de boringen werd enorm veel steen(puin) en moderne baksteen/bouwmateriaal aangetroffen (N=27), wat wijst op (sterk) verstoorde zones binnen het projectgebied. Hiernaast werd ook een grote hoeveelheid grind en organisch materiaal (o.a. schelpen) (N=23) aangetroffen in boringen verspreid over het terrein. Dit is typerend voor het fluvioperiglaciaal pakket van de verwilderde Mandel rivier. Ook werd er in enkele boringen kleine fragmenten steenkool aangetroffen (N=15), deze categorie wordt gelinkt aan de postindustriële periode. Ook werden er fragmenten houtskool (N=5), ijzerconcreties (N=5) en glas (N=6) aangetroffen, deze zijn echter allen aangetroffen in (sterk) verstoorde contexten en bleken natuurlijk of recent van oorsprong te zijn. In verschillende boringen werden eveneens fragmentjes natuursteen (N=36) aangetroffen. Ter hoogte van boringen B10, B22, B36, B37,

B44, B73, B75 en B80 werden enkele silexen ingezameld (Figuur 15, Figuur 16, Figuur 17 en Figuur 18), deze bleken echter na verdere analyse een natuurlijke oorsprong te kennen. Verder werd in enkele boringen (N=11) ook plantaardig materiaal aangetroffen, één fragment betrof een verkoold fragment van een zaad of vrucht (B20). In deze context werd geen silex ingezameld waardoor hier weinig betekenis aan wordt gegeven in functie van een steentijdsite. De overige zijn mogelijks afkomstig van het oppervlak en zijn vermoedelijk ongewild ingezameld tijdens het boren.

Figuur 15: Boring 75.

Figuur 16: Boring 27.

Figuur 17: Boring 36.

Figuur 18: Boring 10.

Ter hoogte van boring 80 werd aardewerk ingezameld (INR56). Het gaat hierbij over twee scherven, één grijs en één rood geglazuurd aardewerk. Dit aardewerk is een aanwijzing voor potentiële menselijke aanwezigheid vanaf de middeleeuwen op de zuidelijke rand van het projectgebied.

Figuur 19: Boring 80, INR56.

2.3. Synthese

2.3.1. Verwachtingspatroon

Op basis van het voorgaande assessment kan volgend verwachtingspatroon naar voor geschoven worden:

- De verkennende boringen hebben gewezen op een niet-intacte bodemopbouw in zones verspreid over het volledige projectgebied. Voornamelijk in de noordelijke zone werd de A- en B-horizont in het verleden reeds volledig weggegraven. Er is dus sprake van een (sterk) verstoorde bodem, slechts op enkele zones werd er een intacte bodemopbouw aangetroffen.
- Er werden verschillende potentiële indicatoren aangetroffen zoals fragmenten silex, aardewerk, houtskool en verkoold plantaardig materiaal.
- Bij nadere analyse bleek het echter te gaan om materiaal te gaan die natuurlijk van oorsprong zijn, recent zijn en/of werden aangetroffen in (sterk) verstoorde contexten. Het aardewerk betreft middeleeuws of recenter aardewerk, ook de aangetroffen silexen bleken na verdere analyse een natuurlijke oorsprong te kennen. Er konden dus geen indicatoren voor een steentijdsite aangetroffen worden.
- In heel wat boringen – verspreid over het terrein – werd grind en organisch materiaal aangetroffen. Dit is te relateren aan fluviatiele afzettingen van de Mandel rivier, hierdoor is de kans van een bewaarde ‘in situ’ steentijdsite binnen het projectgebied klein tot onwaarschijnlijk is.
- Alle bovenstaande factoren wijzen op een zeer lage verwachting voor de aanwezigheid van een steentijdsite.

2.3.2. Afweging verder vooronderzoek

Er konden geen directe indicatoren voor de aanwezigheid van een steentijdartefactensite herkend worden. Bijgevolg is het niet noodzakelijk om verder vooronderzoek met betrekking tot steentijd uit te voeren binnen fase 1. Wel dienen de verkennende boringen voorzien in fase 2 nog uitgevoerd te worden.

Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen van latere periodes (metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen) aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient eveneens verder onderzoek doormiddel van proefsleuven op het onderzoeksgebied plaats te vinden. Deze proefsleuven dienden uitgevoerd zoals beschreven in het programma van maatregelen van de in akte genomen archeologienota (2018D100, ID 8535)[8] .

[8] BRUYNINCKX T., PEPERMANS J., LEENKNEGT B., VERMEERSCH J. 2018.

2.4. Beantwoording van de onderzoeksvragen

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- **Zijn er mobiele (prehistorische) artefacten aanwezig? Zo ja, uit welke periode stammen deze?**

Er zijn geen mobiele prehistorische artefacten aanwezig.

- **Zijn er andere indicatoren (houtskool, aardewerk, al dan niet verbrand bot, verkoolde zaden en vruchten…) die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite? Zo ja, om welke indicatoren gaat het?**

Ja. Ter hoogte van boringen B10, B22, B36, B37, B44, B73, B75 en B80 werden enkele silexen aangetroffen, deze bleken echter na verdere analyse een natuurlijke oorsprong te kennen. Verder werd in enkele boringen (N=11) ook plantaardig materiaal aangetroffen, één fragment betrof een verkoold fragment van een zaad of vrucht (B20). In deze context werd geen silex ingezameld waardoor hier weinig betekenis aan wordt gegeven in functie van een steentijdsite. Ter hoogte van boring 80 werd aardewerk ingezameld (INR56). Het gaat hierbij over twee scherven, één grijs en één rood geglazuurd aardewerk. Dit aardewerk is een aanwijzing voor potentiële menselijke aanwezigheid vanaf de middeleeuwen op de zuidelijke rand van het projectgebied.

Er werden geen directe indicatoren voor de aanwezigheid van een steentijdartefactensite (litische artefacten of verkoolde hazelnootschelpen) aangetroffen. Het gaat hier om individuele indicatoren, er wordt dus weinig betekenis aan gegeven in functie van menselijke aanwezigheid in de steentijden.

- **Is er sprake van concentraties met een hoge densiteit aan mobiele artefacten? Is het mogelijk deze af te bakenen?**

Nee.

- **Met welke bodemhorizont(en) worden de indicatoren geassocieerd?**

Er werden geen mobiele artefacten aangetroffen.

- **Is er sprake van de aanwezigheid van één of meerdere prehistorische sites? Zo ja, welke is de bewaringstoestand van deze sites?**

Nee.

- **Kan worden uitgesloten dat er voor de periodes volgend op de prehistorie een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied?**

Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen van latere periodes (metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen) aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient eveneens verder onderzoek doormiddel van proefsleuven op het onderzoeksgebied plaats te vinden. Deze proefsleuven dienden uitgevoerd zoals beschreven in het programma van maatregelen van de in akte genomen archeologienota (2018D100, ID 8535)[9] .

[9] BRUYNINCKX T., PEPERMANS J., LEENKNEGT B., VERMEERSCH J. 2018.

3. SAMENVATTING

In het kader van een geplande omgevingsvergunning te Izegem Lendeleedsestraat 189 diende een archeologienota opgesteld te worden, waarbij een archeologische evaluatie wordt gemaakt van het projectgebied. Er wordt nagegaan of er zich een archeologische site op het terrein kan bevinden en of deze door de geplande werken al dan niet bedreigd wordt.

Binnen het traject van de opgemaakte archeologienota (2018D100, ID 8535) werd reeds een landschappelijk booronderzoek (2018F95) uitgevoerd. Het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, met name het landschappelijk booronderzoek kon de afwezigheid van een archeologische site niet staven; een verkennend booronderzoek en proefsleuvenonderzoek werd aanbevolen.

De verkennende boringen hebben gewezen op een niet-intacte bodemopbouw in zones verspreid over het volledige projectgebied. Voornamelijk in de noordelijke zone werd de A- en B-horizont in het verleden reeds volledig weggegraven. Er is dus sprake van een (sterk) verstoorde bodem, slecht op enkele zones werd er een intacte bodemopbouw aangetroffen. Overigens werden in heel wat boringen – verspreid over het terrein – grind en organisch materiaal aangetroffen. Dit is te relateren aan fluviatiele afzettingen van de Mandel rivier, hierdoor is de kans van een bewaarde ‘in situ’ steentijdsite binnen het projectgebied klein.

Er werden geen directe indicatoren voor de aanwezigheid van een steentijdartefactensite (litische artefacten of verkoolde hazelnootschelpen) aangetroffen. Bijgevolg is het niet aangewezen om verder vooronderzoek met betrekking tot steentijd uit te voeren. Wel dienen de verkennende boringen voorzien in fase 2 nog uitgevoerd te worden.

Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen van latere periodes (metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen) aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient eveneens verder onderzoek doormiddel van proefsleuven op het onderzoeksgebied plaats te vinden. Deze proefsleuven dienden uitgevoerd zoals beschreven in het programma van maatregelen van de in akte genomen archeologienota (2018D100, ID 8535)[10] .

[10] BRUYNINCKX T., PEPERMANS J., LEENKNEGT B., VERMEERSCH J. 2018.

4. BIBLIOGRAFIE

4.1. Literatuur

- BRUYNINCKX T., PEPERMANS J., LEENKNEGT B., VERMEERSCH J. 2018. Archeologienota Izegem Lendeleedsestraat 189 (prov. West-Vlaanderen). Verslag van resultaten bureauonderzoek. Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.

- BRUYNINCKX T., LEENKNEGT B., VERMEERSCH J. 2018. Archeologienota Izegem Lendeleedsestraat 189 (prov. West-Vlaanderen). Programma van maatregelen. Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.

- LEENKNEGT B., LEGRAND P., VERMEERSCH J. 2018. Archeologienota Izegem Lendeleedsestraat 189 (prov. West-Vlaanderen). Verslag van resultaten landschappelijk booronderzoek. Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.

4.2. Internetbronnen

- https://www.dov.vlaanderen.be/
- https://www.geopunt.be
- https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/8535

5. BIJLAGEN

Bijlage 1 – Situering van het projectgebied (GRB)
Bijlage 2 – Situering van het projectgebied op de orthofoto
Bijlage 3 – Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied
Bijlage 4 – Verkennend booronderzoek, boringen geprojecteerd op het GRB
Bijlage 5 – Gestaakte boringen, geprojecteerd op het GRB
Bijlage 6 – Gestaakte boringen, geprojecteerd op de orthofoto
Bijlage 7 – Bodemtype per boring
Bijlage 8 – Lijst met archeologische indicatoren
Bijlage 9 – Sporenlijst
Bijlage 10 – Inventarislijst
Bijlage 11 – Fotolijst

Meer informatie is tevens beschikbaar via het digitale registratiesysteem:

http://monarcheo.be/web/monument/archeologie/home/home?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%22d7674444-979e-4d77-b2ea-ac3300eb4464%22%7D